

کارآزمودگان گویا ارقام

استاندارد حسابداری شماره ۱۱ حسابداری داراییهای ثابت مشهود (تجدید نظر شده ۱۳۸۶)

www.kagacc.ir

<http://Instagram.com/kgooyaargham/>

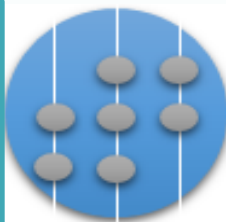
<https://chat.whatsapp.com/GnJ9V1RPuuuEGP8yLilcuW>

تلفن : ۸۸۱۰۹۸۰۱ - ۸۸۱۰۹۸۳۸

موبایل : ۰۹۱۲۷۳۶۲۷۷۰ - ۰۹۰۳۳۶۸۳۴۴۴

کارآزمودگان گویا ارقام

ارائه دهنده کلیه خدمات حسابداری، مالیاتی، حسابرسی، بیمه و تامین اجتماعی، ثبتی و حقوقی

□ هدف این استاندارد، تجویز نحوه حسابداری داراییهای ثابت مشهود است تا استفاده کنندگان صورتهای مالی بتوانند اطلاعات مربوط به سرمایه‌گذاری واحد تجاری در این داراییها و تغییرات آن را تشخیص دهند.

□ این استاندارد باید در مورد حسابداری کلیه داراییهای ثابت مشهود بکار گرفته شود، به جز در موارد زیر:

الف. داراییهای زیستی مرتبط با فعالیتهای کشاورزی (استاندارد حسابداری شماره ۲۶)

ب. امتیاز معادن، ذخایر مواد معدنی مانند نفت و گاز طبیعی و منابع مشابهی که احیا شونده نیست

ج. داراییهای ثابت مشهودی که طبق استاندارد حسابداری شماره ۳۱ با عنوان داراییهای غیرجاری نگهداری شده برای فروش و عملیات متوقف شده، به طور مستقل یا در قالب یک مجموعه واحد، به عنوان نگهداری شده برای فروش طبقه‌بندی شده باشند.

✓ دارایی ثابت مشهود به دارایی مشهودی اطلاق می‌شود که:

الف. به منظور استفاده در تولید یا عرضه کالاها یا خدمات، اجاره به دیگران یا برای مقاصد اداری توسط واحد تجاری نگهداری می‌شود.

ب. انتظار رود بیش از یک دوره مالی مورد استفاده قرار گیرد.

□ مبلغ بازیافتنی عبارت است از:

خالص ارزش فروش یا ارزش اقتصادی یک دارایی، هر کدام بیشتر است.

□ **ارزش باقیمانده:** مبلغ برآوردی که واحد تجاری در حال حاضر می‌تواند از واگذاری دارایی پس از کسر مخارج برآوردی و واگذاری بدست آورد، با این فرض که دارایی در وضعیت متصور در پایان عمر مفید باشد.

ارزش منصفانه: مبلغی است که خریداری مطلع و مایل و فروشنده‌ای مطلع و مایل می‌توانند در معامله‌ای حقیقی و در شرایط عادی، یک دارایی را در ازای مبلغ مزبور با یکدیگر مبادله کنند.

شناخت

یک قلم دارایی ثابت مشهود زمانی به عنوان دارایی شناسایی می‌شود که :

الف . جریان منافع اقتصادی آتی مرتبط با دارایی به درون واحد تجاری محتمل باشد.

ب . بهای تمام شده دارایی برای واحد تجاری ، به گونه‌ای اتکاپذیر قابل اندازه گیری باشد.

✓ قطعات یدکی و ابزار تعمیراتی معمولاً به عنوان موجودی محسوب و در زمان مصرف به عنوان هزینه شناسایی می‌شود. اما هرگاه بتوان آنها را تنها در ارتباط با یک قلم دارایی ثابت مشهود به کار گرفت این اقلام به عنوان دارایی ثابت مشهود محسوب و طی مدتی که از عمر مفید دارایی مربوط تجاوز نکند، مستهلک می‌شود.

✓ تحصیل داراییهای ثابت مشهود برای مقاصد زیست محیطی یا ایمنی ممکن است برای تحصیل منافع اقتصادی آتی سایر داراییهای واحد تجاری ضروری باشد، بنابراین این دارایی ها واجد شرایط شناخت به عنوان دارایی می باشند.

مخارج بعدی

کارآزمودگان

گویا از قلم

در غیر این صورت: سایر مخارج بعدی

مخارج انجام شده موجب بهبود وضعیت دارایی در مقایسه با استاندارد عملکرد ارزیابی شده اولیه آن گردد، به گونه‌ای که شواهد کافی مبنی بر وقوع جریان منافع اقتصادی ناشی از این مخارج به درون واحد تجاری وجود داشته باشد

به مبلغ دفتری دارایی اضافه می شوند.

دوره وقوع به عنوان هزینه شناسایی می شود.

نمونه هایی از بهبود وضعیت که منجر به افزایش منافع اقتصادی آتی دارایی شده و مخارج مربوط به آنها جزء ارزش دفتری دارایی محسوب می شود:

- الف. اصلاح فنی ماشین آلات به منظور افزایش عمر مفید، شامل افزایش در ظرفیت تولید آن .
- ب. بهسازی قطعات ماشین آلات به منظور دستیابی به بهبودی قابل ملاحظه در کیفیت محصول .
- ج. بکارگیری فرایندهای تولیدی جدید که موجب کاهش قابل ملاحظه در برآورد قبلی مخارج عملیاتی گردد .

← مخارج بعدی

واحد تجاری مخارج زیر را در زمان تحمل، چنانچه حائز معیارهای شناخت باشد، در مبلغ دفتری دارایی مربوط منظور و مبلغ دفتری قبلی اجزای جایگزین شده را از حسابها حذف می‌کند:

✓ مخارج جایگزینی اجزای عمده برخی از اقلام دارایی ثابت مشهود

✓ مخارج هر بازرسی عمده

اندازه گیری دارایی ثابت مشهود: یک قلم دارایی ثابت مشهود که واجد شرایط شناخت به عنوان دارایی باشد، باید به بهای تمام شده اندازه گیری شود.

بهای تمام شده: مبلغ وجه نقد یا معادل نقد پرداختی و یا ارزش منصفانه سایر مابه‌ازاهایی که جهت تحصیل یک دارایی در زمان تحصیل یا ساخت آن واگذار شده است و در صورت مصداق، مبلغی که براساس الزامات خاص سایر استانداردهای حسابداری (مانند مخارج تأمین مالی) به آن دارایی تخصیص یافته است.

اجزای تشکیل دهنده بهای تمام شده عبارتند از:

- ❖ قیمت خرید شامل عوارض گمرکی و مالیاتهای غیر قابل استرداد خرید، پس از کسر تخفیفات تجاری
- ❖ هرگونه مخارج مرتبط مستقیم یا غیرمستقیمی که برای رساندن دارایی به وضعیت قابل بهره برداری تحمل می‌شود
- ❖ برآورد اولیه مخارج پیاده‌سازی و برچیدن دارایی و بازسازی محل آن براساس ارزش فعلی آن مخارج در زمان تحصیل دارایی

نمونه‌هایی از مخارج مرتبط مستقیم یا غیرمستقیم

هزینه حقوق و مزایای کارکنانی که بطور مستقیم در ساخت دارایی ثابت مشهود مشارکت داشته‌اند.

مخارج آماده‌سازی محل نصب.

مخارج حمل و نقل اولیه.

مخارج نصب و مونتاژ.

مخارج تولید آزمایشی دارایی، پس از کسرخالص عواید حاصل از فروش اقلام تولید شده.

حق‌الزحمه خدمات فنی و حرفه‌ای.

مخارج سربار عمومی مرتبط با رساندن دارایی به وضعیت قابل بهره‌برداری مانند حقوق مدیر پروژه‌های سرمایه‌ای.

نمونه‌هایی از مخارجی که در بهای تمام شده داراییهای ثابت مشهود منظور نمی‌شود:

➤ مخارج افتتاح تأسیسات جدید.

➤ مخارج معرفی کالا یا خدمات جدید (شامل مخارج تبلیغات و آگهی).

➤ مخارج برقراری فعالیتهای تجاری در مکانهای جدید یا با مشتریان جدید (شامل مخارج آموزش کارکنان).

➤ مخارج اداری به استثنای موارد مرتبط با داراییهای ایجاد شده موضوع بند ۶ "الف" استاندارد حسابداری شماره ۲۴.

➤ سایر مخارج سربار عمومی غیرمرتبط با رساندن دارایی به وضعیت قابل بهره‌برداری.

گویا ارقام

کلان‌آزمودگان

توقف شناسایی مخارج در مبلغ دفتری دارایی ثابت مشهود

شناسایی مخارج در مبلغ دفتری دارایی ثابت مشهود زمانی متوقف می‌شود که دارایی به وضعیت و شرایط لازم برای بهره‌برداری رسیده باشد. بنابراین مخارج تحمل شده از بابت استفاده یا جابجایی یک دارایی ثابت مشهود به مبلغ دفتری آن افزوده نمی‌شود.

مثال:

- الف. مخارج تحمل شده برای یک دارایی ثابت مشهود که علی‌رغم آماده بودن برای بهره‌برداری، هنوز مورد استفاده قرار نگرفته است یا در سطحی پایین‌تر از ظرفیت کامل فعالیت می‌کند،
- ب. زیان‌های عملیاتی اولیه تحمل شده قبل از رسیدن به سطح عملکرد برنامه‌ریزی شده دارایی، و
- ج. مخارج جابجایی یا تجدید سازمان تمام یا بخشی از عملیات واحد تجاری.

برخی نکات در مورد شمول یا عدم شمول مخارج در ارزش دفتری دارایی ثابت مشهود

- ✓ درآمد و هزینه مربوط به عملیاتی که در رابطه با ساخت یا توسعه یک دارایی ثابت مشهود صورت می‌گیرد، اما برای رساندن آن به وضعیت قابل بهره‌برداری ضروری نیست، در صورت سود و زیان شناسایی و در سرفصلهای درآمد و هزینه مربوط منعکس می‌شود.
- ✓ هرگاه واحد تجاری یکی از داراییهایی را که در روال عادی عملیات تجاری تولید می‌کند، به‌عنوان دارایی ثابت مشهود مورد استفاده قرار دهد، بهای تمام شده آن معمولاً مشابه بهای تمام شده داراییهای تولید شده جهت فروش، محاسبه و هرگونه سود داخلی حذف می‌شود.
- ✓ مخارج غیرعادی مربوط به مواد، دستمزد و سایر منابع تلف شده که در رابطه با ساخت یک دارایی توسط واحد تجاری تحمل می‌شود، قابل احتساب در بهای تمام شده آن دارایی نخواهد بود.

اندازه‌گیری بهای تمام شده

بهای تمام شده دارایی ثابت مشهود عبارتست از:

❖ **خرید نقدی:** ← معادل قیمت نقدی آن در تاریخ شناخت

❖ **خرید در مدتی بیش از شرایط معمول خرید اعتباری:** ← تفاوت بین قیمت نقدی و مجموع مبالغ پرداختی طی دوره اعتبار به عنوان هزینه تأمین مالی شناسایی می‌شود، مگر این که چنین هزینه‌ای، براساس الزامات استاندارد حسابداری شماره ۱۳ به حساب دارایی منظور شود.

معاوضه داراییها

بهای تمام شده داراییهای ثابت مشهود معاوضه شده به ارزش منصفانه اندازه‌گیری می‌شود مگر اینکه:

➤ معاوضه فاقد محتوای تجاری باشد، یا

➤ ارزش منصفانه دارایی تحصیل شده و ارزش منصفانه دارایی واگذار شده به‌گونه‌ای اتکاپذیر قابل اندازه‌گیری نباشد.

نکته: چنانچه دارایی تحصیل شده به ارزش منصفانه اندازه‌گیری نشود بهای تمام شده آن براساس مبلغ دفتری دارایی واگذار شده اندازه‌گیری می‌شود.

ارزش منصفانه : مبلغی است که خریداری مطلع و مایل و فروشنده‌ای مطلع و مایل می‌توانند در معامله‌ای حقیقی و در شرایط عادی، یک دارایی را در ازای مبلغ مزبور با یکدیگر مبادله کنند.

در صورت تحقق شرایط زیر، معاوضه محتوای تجاری دارد:

الف. وضعیت (ریسک، زمان‌بندی و مبلغ) جریانهای نقدی آتی دارایی تحصیل شده با وضعیت جریانهای نقدی آتی دارایی واگذار شده متفاوت باشد، یا

ب. ارزش اقتصادی بخشی از عملیات واحد تجاری متأثر از معاوضه، در نتیجه این معاوضه تغییر یابد، و

ج. تفاوت بیان شده در بندهای (الف) یا (ب) نسبت به ارزش منصفانه داراییهای معاوضه شده با اهمیت باشد.

ملاحظات در مورد تعیین ارزش منصفانه

(الف) دامنه تغییرات برآوردهای منطقی ارزش منصفانه آن دارایی قابل توجه نباشد

(ب) احتمالات مربوط به برآوردهای مختلف در این دامنه را بتوان به گونه‌ای منطقی ارزیابی و در برآورد ارزش منصفانه مورد استفاده قرار داد.

ارزش منصفانه در صورتی به گونه‌ای اتکاپذیر قابل اندازه‌گیری است که

➤ چنانچه واحد تجاری بتواند ارزش منصفانه دارایی تحصیل شده یا دارایی واگذار شده را به گونه‌ای اتکاپذیر تعیین کند، ارزش منصفانه دارایی واگذار شده، با در نظر گرفتن مبلغ وجه نقد یا معادل نقد انتقال یافته، برای اندازه‌گیری بهای تمام شده دارایی تحصیل شده بکار می‌رود، مگر اینکه ارزش منصفانه دارایی تحصیل شده معتبرتر باشد.

اندازه‌گیری پس از شناخت

واحد تجاری باید یکی از دو روش زیر را به عنوان رویه حسابداری خود انتخاب کند و آن را در مورد تمام اقلام یک طبقه داراییهای ثابت مشهود به کار گیرد:

1. بهای تمام شده

2. تجدید ارزیابی

دارایی ثابت مشهود پس از شناخت باید به مبلغ دفتری یعنی بهای تمام شده پس از کسر هرگونه استهلاک انباشته و کاهش ارزش انباشته، منعکس شود.

روش تجدید ارزیابی:

- پس از شناخت دارایی ثابت مشهود،
- در صورت قابل اندازه گیری بودن ارزش منصفانه به گونه‌ای اتکاپذیر: ارائه دارایی به مبلغ تجدید ارزیابی (ارزش منصفانه در تاریخ تجدید ارزیابی پس از کسر استهلاک انباشته و کاهش ارزش انباشته)

✓ تجدید ارزیابی باید در فواصل زمانی منظم انجام شود تا اطمینان حاصل گردد مبلغ دفتری دارایی تفاوت با اهمیتی با ارزش منصفانه آن در تاریخ ترازنامه ندارد.

✓ پس از انجام تجدید ارزیابی، استهلاک انباشته قبلی حذف و مبلغ تجدید ارزیابی، از هر نظر جایگزین ناخالص مبلغ دفتری قبلی آن دارایی خواهد شد.

تعیین مبلغ تجدید ارزیابی

آیا ارزش
منصفانه براساس شواهد
بازار و توسط ارزیابان
با صلاحیت حرفه‌ای
تعیین می‌شود؟

خیر

بلی

مبلغ تجدید ارزیابی:
بهای جایگزینی
مستهلك شده

مبلغ تجدید ارزیابی:
ارزش منصفانه

مثال

زمین و
ساختمان
دارای استفاده
خاص

مثال

زمین و ساختمان
با توجه به کاربرد
فعلی

بهای جایگزینی مستهلک شده عبارت است از:

بهای ناخالص جایگزینی یک دارایی (یعنی بهای جاری جایگزینی یک دارایی نو با توان خدمت‌دهی مشابه) پس از کسر استهلاک مبتنی بر بهای مزبور و مدت استفاده شده از آن دارایی .

نکته: هرگاه یک قلم از داراییهای ثابت مشهود تجدید ارزیابی شود ، تجدید ارزیابی تمام اقلام طبقه‌ای که دارایی مزبور به آن تعلق دارد، الزامی است.

یک طبقه دارایی ثابت مشهود

✓ یک طبقه دارایی ثابت مشهود، به گروهی از داراییهای با ماهیت و کاربرد مشابه در عملیات واحد تجاری اطلاق می‌گردد.

نمونه‌هایی از طبقات داراییهای ثابت مشهود به شرح زیر است:

الف. زمین

ب. ساختمان

ج. ماشین‌آلات و تجهیزات

د. کشتی

ه. هواپیما

و. وسایل نقلیه

ز. اثاثه و منصوبات

ح. تأسیسات

اجتناب از ارزیابی اختیاری داراییها و گزارش آنها در صورتهای مالی که منجر به اختلاط بهای تمام شده تاریخی و ارزشهای منصفانه در تاریخهای متفاوت می شود.

مشخصات ارزیاب: تجدید ارزیابی داراییهای ثابت مشهود، باید توسط ارزیابان مستقل و دارای صلاحیت حرفه‌ای، انجام شود.

مازاد تجدید ارزیابی

تغییر در ارزش

افزایش

کاهش

آیا افزایش
عکس کاهش
قبلی است؟

بلی

خیر

تامیزان کاهش
قبلی به عنوان
درآمد شناسایی
میشود

انعکاس در مازاد تجدید
ارزیابی در بخش حقوق
صاحبان سرمایه و صورت
سود و زیان جامع دوره
افزایش

آیا کاهش
عکس
افزایش قبلی
است؟

بلی

خیر

جزء هزینه
دوره محسوب
می شود.

تا میزان مازاد قبلی
شناسایی شده به حساب
مازاد تجدید ارزیابی
بدهکار میشود. مابقی به
عنوان هزینه شناسایی
می شود

مازاد تجدید ارزیابی

✓ مازاد تجدید ارزیابی منعکس شده در سرفصل حقوق صاحبان سرمایه، به استثنای مواردیکه نحوه عمل حسابداری آن به موجب قانون مشخص شده است، در زمان تحقق مستقیماً به حساب سود (زیان) انباشته منظور شود.

✓ تحقق مازاد تجدید ارزیابی تنها در موارد زیر صورت می‌گیرد:

الف. برکناری یا فروش دارایی مربوط

ب. به موازات استفاده از دارایی توسط واحد تجاری.

❖ افزایش سرمایه به‌طور مستقیم، از محل مازاد مزبور مجاز نیست مگر در مواردیکه بموجب قانون تجویز شده باشد.

استهلاک: تخصیص سیستماتیک مبلغ استهلاک پذیر یک دارایی طی عمر مفید آن.

❖ چنانچه بهای تمام شده هر جزء یک دارایی ثابت مشهود در مقایسه با کل بهای تمام شده آن دارایی با اهمیت و عمر مفید یا الگوی کسب منافع اقتصادی از آن متفاوت از سایر اجزای با اهمیت باشد، آن جزء باید بطور جداگانه مستهلک شود.

❖ در اینگونه موارد واحد تجاری باقیمانده آن دارایی را نیز به طور جداگانه مستهلک می‌نماید. باقیمانده دارایی شامل اجزایی است که بطور جداگانه با اهمیت نیست.

نحوه گزارش مبلغ استهلاک

مبلغ استهلاک هر دوره باید در صورت سود و زیان منعکس شود مگر اینکه در مبلغ دفتری دارایی دیگری منظور گردد.

مثال:

- استهلاک ماشین‌آلات و تجهیزات تولیدی در مخارج تبدیل موجودی مواد و کالا منظور می‌گردد (استاندارد حسابداری شماره ۸ "حسابداری موجودی مواد و کالا").
- استهلاک داراییهای ثابت مشهود مورد استفاده در فعالیتهای توسعه ممکن است به حساب دارایی نامشهود منظور شود (استاندارد حسابداری شماره ۱۷ "داراییهای نامشهود").

مبلغ استهلاک پذیر: بهای تمام شده دارایی یا سایر مبالغ جایگزین بهای تمام شده پس از کسر ارزش باقیمانده آن. مبلغ استهلاک پذیر یک دارایی باید بر مبنای سیستماتیک طی عمر مفید آن تخصیص یابد.

عمر مفید: عمر مفید عبارت است از :

الف. مدت زمانی که انتظار می‌رود یک دارایی مورد استفاده واحد تجاری قرار گیرد.

ب. تعداد تولید یا سایر واحدهای مقداری مشابه که انتظار می‌رود در فرایند استفاده از دارایی توسط واحد تجاری تحصیل گردد.

دوره استهلاك : عمر مفید یک دارایی باید حداقل در پایان هر دوره مالی بازنگری شود. چنانچه تفاوت قابل ملاحظه‌ای بین پیش‌بینیهای فعلی و برآوردهای قبلی وجود داشته باشد، این تغییرات باید به عنوان تغییر دربرآورد حسابداری محسوب شود.

❑ استهلاك دارایی تا زمانی شناسایی می‌شود که ارزش باقیمانده از مبلغ دفتری کمتر باشد، حتی اگر ارزش منصفانه دارایی بیش از مبلغ دفتری آن باشد.

❑ تعمیر و نگهداری دارایی ضرورت استهلاك آن را نفی نمی‌کند.

❑ مبلغ استهلاك‌پذیر دارایی پس از کسر ارزش باقیمانده آن تعیین می‌شود.

❑ استهلاك دارایی از زمان آماده شدن آن برای استفاده، یعنی زمانی که دارایی در مکان و شرایط لازم برای بهره‌برداری است، شروع می‌شود و و از تاریخی که طبق استاندارد حسابداری شماره ۳۱ با عنوان داراییهای غیرجاری نگهداری شده برای فروش و عملیات متوقف شده، به طور مستقل یا در قالب یک مجموعه واحد، به عنوان نگهداری شده برای فروش طبقه‌بندی می‌شود یا تاریخ برکناری دائمی یا واگذاری آن، هر کدام زودتر باشد، متوقف می‌شود.

عوامل موثر در تعیین عمر مفید دارایی

عوامل زیر در تعیین عمر مفید دارایی مدنظر قرار می‌گیرد:

الف. استفاده موردانتظار واحد تجاری از دارایی .

ب . فرسودگی و خرابی مورد انتظار

ج . نابابی فنی

د . محدودیتهای قانونی یا محدودیتهای مشابه

عمر مفید یک دارایی ممکن است کوتاهتر از عمر اقتصادی آن باشد. برآورد عمر مفید دارایی موضوعی قضاوتی است که عمدتاً مبتنی بر تجربه واحد تجاری در مورد داراییهای مشابه می باشد. داراییهای مجزا هستند و حتی اگر باهم تحصیل شوند، جداگانه به حساب گرفته می شوند. زمین و ساختمان مخارج برچیدن مستحقات قبلی، پاکسازی و بازسازی زمین در طول دوره‌ای که منافی از آن عاید می شود، مستهلک می گردد.

روش استهلاک

روش استهلاک مورد استفاده، باید منعکس کننده الگوی مصرف منافع اقتصادی آتی مورد انتظار دارایی توسط واحد تجاری باشد. روش استهلاک مورد استفاده برای دارایی باید حداقل در پایان هر دوره مالی بازنگری شود. در صورت تغییر قابل ملاحظه در الگوی مصرف منافع اقتصادی آتی مورد انتظار، جهت انعکاس الگوی جدید، روش استهلاک باید تغییر یابد. چنین تغییری باید به عنوان تغییر در برآورد حسابداری محسوب و طبق استاندارد شماره ۶ با عنوان دارایی مربوط "گزارش عملکرد مالی" شناسایی شود.

روشهای استهلاک

1. خط مستقیم
2. نزولی
3. تعداد تولید یا کارکرد

کاهش ارزش دائمی: کاهش دائمی در ارزش یک دارایی یا گروهی از اقلام یکسان دارایی به این معنا است که انتظار نمی رود کاهش مزبور در آینده قابل پیش بینی به دلیل افزایش مجدد ارزش دارایی برگشت شود.

کاهش ارزش

کاهش دائمی در ارزش دارایی

آیا قبلاً
دارایی تجدید
ارزیابی
شده است؟

مبلغ کاهش ارزش به حساب هزینه دوره منظور شده و در صورت سود و زیان دوره منعکس می شود. جهت کاهش ارزش دارایی به مبلغ بازیافتنی برآوردی ذخیره در نظر گرفته می شود.

مبلغ کاهش ارزش به حساب مازاد تجدید ارزیابی منظور شده و در صورت سود و زیان جامع منعکس می شود.

زیان کاهش ارزش: مازاد مبلغ دفتری یک دارایی نسبت به مبلغ بازیافتنی آن.

کاهش ارزش ←

شرایطی که به تنهایی یا در مجموع می تواند در صورت تداوم طی چند سال متوالی منجر به لزوم بررسی امکان کاهش دائمی در ارزش دارایی گردد به شرح زیر است:

- الف. خسارت فیزیکی.
- ب. بلااستفاده ماندن دارایی.
- ج. زیان دهی عملیاتی دارایی.
- د. جریانهای نقدی منفی ناشی از دارایی.
- ه. کاهش خالص ارزش فروش دارایی به مبلغی کمتر از مبلغ دفتری آن.
- و. نابابی فنی.
- ز. تغییرات قانونی یا محیطی مؤثر بر قابلیت بازیافت مبلغ دفتری دارایی.
- ح. تغییرات ساختاری در شرایط اقتصادی.
- ط. فزونی قابل ملاحظه مخارج انباشته تحصیل یک دارایی بر بهای تمام شده مورد انتظار آن.

- ❖ از بابت کاهش موقت در ارزش داراییها که احتمال برگشت آنها وجود دارد، زیان کاهش ارزش شناسایی نمی‌شود.
- ❖ برای احتساب زیان کاهش ارزش، مبلغ بازیافتنی هر قلم دارایی یا گروهی از داراییهای یکسان، به‌طور جداگانه تعیین می‌گردد.
- ❖ داراییهای یکسان به گروهی از داراییهای هم‌مطراز اطلاق می‌شود که از نظر کاربرد دارای قابلیت جایگزینی با یکدیگر باشند.

مثال:

ماشین‌آلات بافندگی با فناوری مشابه
ماشینهای تراش معمولی و ماشینهای تراش رایانه‌ای

- ❖ از بابت کاهش موقت در ارزش داراییها که احتمال برگشت آنها وجود دارد، زیان کاهش ارزش شناسایی نمی‌شود.
- ❖ برای احتساب زیان کاهش ارزش، مبلغ بازیافتنی هر قلم دارایی یا گروهی از داراییهای یکسان، به‌طور جداگانه تعیین می‌گردد.
- ❖ داراییهای یکسان به گروهی از داراییهای هم‌مطراز اطلاق می‌شود که از نظر کاربرد دارای قابلیت جایگزینی با یکدیگر باشند.

مثال:

ماشین‌آلات بافندگی با فناوری مشابه
ماشینهای تراش معمولی و ماشینهای تراش رایانه‌ای

ملاحظات مربوط به تعیین مبلغ بازیافتنی

برای تعیین مبلغ بازیافتنی یک دارایی ثابت مشهود، **خالص ارزش فروش آن با ارزش اقتصادی دارایی مقایسه و رقم بزرگتر به عنوان مبلغ بازیافتنی انتخاب می‌شود.**

خالص ارزش فروش: مبلغ وجه نقد یا معادل آن که از طریق فروش دارایی در شرایط عادی و پس از کسر کلیه هزینه‌های مرتبط با فروش حاصل می‌شود.

ارزش اقتصادی: ارزش اقتصادی یک دارایی عبارت از خالص ارزش فعلی جریانهای نقدی آتی ناشی از کاربرد مستمر دارایی از جمله جریانهای نقدی ناشی از فروش نهایی آن است.

گویا از رقم گان

افزایش بعدی در مبلغ باز یافتنی تحت نظام بهای تمام شده تاریخی

جبران خسارت : جبران خسارت وارده به داراییهای ثابت مشهود توسط اشخاص ثالث باید در سود و زیان دوره ای که وصول آن محتمل و مبلغ آن به گونه ای اتکاپذیر قابل اندازه گیری می شود، شناسایی گردد.

برکناری دائمی و واگذاری

➤ یک قلم دارایی ثابت مشهود در زمان واگذاری یا هنگامی که به‌طور دائمی بلا استفاده می‌شود و هیچ منافع اقتصادی آتی از واگذاری آن انتظار نمی‌رود، باید از ترازنامه حذف شود.

➤ سود یا زیان ناشی از برکناری یا واگذاری دارایی ثابت مشهود باید در زمان حذف در صورت سود و زیان منظور شود. مگر در رابطه با فروش و اجاره مجدد که رعایت استاندارد حسابداری شماره

۲۱ با عنوان "حسابداری اجاره‌ها" الزامی می‌باشد. سود یا زیان ناشی از واگذاری و برکناری نباید به عنوان درآمد یا هزینه عملیاتی طبقه‌بندی شود.

➤ سود یا زیان ناشی از حذف یک دارایی ثابت مشهود باید معادل تفاوت بین عواید خالص ناشی از واگذاری دارایی و مبلغ دفتری آن تعیین شود.

افشا

موارد زیر باید برای هر طبقه از داراییهای ثابت مشهود در صورتهای مالی افشا شود:

الف. مبانی اندازه‌گیری مورد استفاده جهت تعیین ناخالص مبلغ دفتری ،

ب. روشهای استهلاک مورد استفاده،

ج. عمر مفید یا نرخهای استهلاک مورد استفاده،

د. ناخالص مبلغ دفتری ، کاهش ارزش انباشته و استهلاک انباشته در ابتدا و انتهای دوره، و

هـ. صورت تطبیق مبلغ دفتری در ابتدا و انتهای دوره به گونه‌ای که موارد زیر را نشان دهد:

- اضافات،

- واگذاری و برکناری دائمی داراییهای نگهداری شده برای فروش یا سایر واگذاریها،

- تحصیل دارایی از طریق ترکیب واحدهای تجاری،

- افزایش یا کاهش ناشی از تجدید ارزیابی مطابق بندهای ۳۹ و ۴۰،

- کاهش مبلغ دفتری به مبلغ باز یافتنی مطابق بند ۵۹،

- برگشت تمام یا بخشی از کاهش قبلی در مبلغ دفتری مطابق بند ۶۷،

- استهلاک دوره،

- خالص تفاوتهای ارزی ناشی از تسعیر صورتهای مالی یک واحد مستقل خارجی، و،

- سایر تغییرات.

گویا از قلم

در صورتهای مالی همچنین باید موارد زیر افشا گردد:

الف. وجود و میزان محدودیت در رابطه با مالکیت داراییها و نیز داراییهایی که وثیقه بدهیهاست.

ب. مخارج منظور شده به حساب داراییهای در جریان ساخت طی دوره.

ج. مبلغ تعهدات قراردادی مربوط به تحصیل داراییهای ثابت مشهود.

د. مبلغ جبران شده توسط اشخاص ثالث بابت خسارتهای وارده به داراییهای ثابت مشهود که در سود و زیان منظور گردیده اما بطور جداگانه در متن صورت سود و زیان افشا نشده است.

ه. مانده داراییهای ثابت مشهود در جریان ساخت در راه، نگهداری شده در انبار و نیز پیش پرداختهای سرمایه‌ای در انتها و ابتدای دوره.

چنانچه دارایی ثابت مشهود به مبلغ تجدید ارزیابی انعکاس یابد، موارد زیر باید افشا شود:

الف. تاریخ مؤثر تجدید ارزیابی.

ب. استفاده از ارزیاب مستقل یا ارزیاب داخلی واحد تجاری.

ج. روشها و مفروضات با اهمیت بکار رفته در برآورد ارزش منصفانه.

د. میزان استفاده از قیمتتها در بازار فعال یا معاملات حقیقی اخیر، یا انجام برآورد یا بکارگیری سایر روشهای ارزش گذاری برای تعیین ارزش منصفانه.

ه. مبلغ دفتری هر طبقه از داراییها براساس روش بهای تمام شده با فرض عدم تجدید ارزیابی.

و. مازاد تجدید ارزیابی شامل تغییرات طی دوره و ذکر محدودیت تقسیم آن بین صاحبان سرمایه.

ز. دوره تناوب تجدید ارزیابی به تفکیک هر طبقه از داراییها.

کارآزمودگان

گواهی انجام

تاریخ اجرا: الزامات این استاندارد در مورد کلیه صورتهای مالی که دوره مالی آنها از تاریخ ۱۳۸۶/۱/۱ و بعد از آن شروع می شود، لازم الاجراست.

مطابقت با استانداردهای بین المللی حسابداری : با اجرای الزامات این استاندارد، مفاد استاندارد بین المللی حسابداری شماره ۱۶ با عنوان ” املاک، ماشین آلات و تجهیزات “، به استثنای تجدیدنظر در برآورد ارزش باقیمانده دارایی، نیز رعایت می شود.